

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Туризм»

Початковий рівень, п'ятий рівень (короткий цикл) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
Кваліфікація: молодший бакалавр туризму і рекреації

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

 / О. О. Непочатенко/
спрокол № від «31» 05 20 23 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01. 09. 2023 р.

Ректор / О.О. Непочатенко/

(наказ № 04167/ог від «31» 05 20 23 р.)

Умань – 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти є нормативним документом Уманського національного університету садівництва, що регламентує нормативні, кваліфікаційні, навчальні, методичні, організаційні вимоги та компетентності підготовки молодших бакалаврів галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм і рекреація».

Освітня програма передбачає системний компетентнісний підхід до підготовки фахівців галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм і рекреація».

Освітня програма спеціальності 242 «Туризм і рекреація» розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання
НПП			
1.	Тимчук Світлана Володимирівна <i>(гарант)</i>	доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи	к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
2.	Саковська Олена Миколаївна	доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи	к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
3.	Терещук Наталія Василівна	доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи	к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Залучені стейкхолдери			
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейкхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)
1	Немикіна Марія Олександрівна	студентка 11-тм групи факультету менеджменту	-
2	Середа Олександр Григорович	менеджер турагенції «Compass»	-

Програма погоджена: на засіданні кафедри назва кафедри (протокол № 9 від 01.03.2023 р.); Вченою радою назва факультету менеджменту (протокол № 4 від 02.03.2023 р.), схвалена Науково-методичною радою університету (протокол № 5 від 30.05.2023 р.)

**1. Профіль освітньої програми початкового рівня
(короткий цикл) вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва Факультет менеджменту Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти – молодший бакалавр Молодший бакалавр з туризму і рекреації
Офіційна назва освітньої програми	Туризм
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом молодшого бакалавра, 120 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Умовно до 01.07.2023 р.
Цикл/рівень	Закон України «Про вищу освіту» – молодший бакалавр НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – короткий цикл EQF-LLL – 5 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта. Згідно Умов прийому до закладів вищої освіти. Решта вимог визначаються Правилами прийому на навчання до Уманського національного університету садівництва https://admission.udau.edu.ua/
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam.html
2 – Мета освітньої програми	
Метою ОП є підготовка молодших бакалаврів з туризму, які володіють сучасним економічним мисленням та відповідними компетентностями, необхідними для здійснення діяльності в сфері гостинності. Цілі ОП полягають у формуванні та розвитку загальних та спеціальних компетентностей, що направлені на здобуття студентом теоретичних знань та практичних вмінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків в туризмі та подальшого навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	24 «Сфера обслуговування» 242 «Туризм і рекреація» Програма підготовки складається з: теоретичної компоненти - 108,0 кредитів ЄКТС (90,0%), у тому числі: обов'язкових дисциплін - 78,0 кредитів ЄКТС (65,0%); вибіркових навчальних дисциплін - 30,0 кредити ЄКТС (25,0%); практичної компоненти - 12 кредитів ЄКТС (10,0%), у тому числі: навчальна і виробнича практики - 10,5 кредитів ЄКТС; підсумкової атестації - 1,5 кредити ЄКТС
Орієнтація освітньої програми	Програма зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» орієнтована на підготовку фахівців у сфері сільського зеленого туризму,

	організації рекреаційної діяльності та етнокультурної складової туристичної сфери.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка фахівців з туризму. Акцент фокусується на здобутті студентами навичок та знань в галузі туризму з урахуванням сучасних вимог, застосування яких спрямоване на вирішення професійних завдань у діяльності туристичних підприємств; створення мотиваційних умов для продовження навчання за визначеною освітньо-професійною програмою першого рівня вищої освіти. Ключові слова: <i>сфера гостинності, туристичне обслуговування, організація туризму, агросадиба.</i>
Особливості програми	Особливостями ОП є підготовка фахівців з туризму, які орієнтовані на організацію туристичного обслуговування в агросадибах, враховують регіональні й галузеві особливості розвитку бізнесу.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники початкового рівня вищої освіти за освітньою програмою «Туризм», спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» спроможні виконувати професійні технологічні роботи і займати посади, визначені Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010», зокрема: 3414 Фахівець з туристичного обслуговування 3414 Організатор подорожей (екскурсій) 3414 Екскурсовод 3414 Фахівець із організації дозвілля 3414 Фахівець з розвитку сільського туризму 3414 Інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму) 3414 Фахівець із туристичної безпеки 3340 Інструктор-методист з туризму 3439 Інспектор з туризму.
Подальше навчання	Подальше навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Підходи до освітнього процесу: студентоцентрований, проблемноорієнтований, компетентнісний, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні заняття проводяться в малих групах: поширеними є кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використання сучасних програмних засобів. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське модульне середовище освітнього процесу Moodle.
Оцінювання	Поточний контроль знань студентів проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу), проведення модульного тестового контролю, презентація науково-дослідних робіт, есе, захист звітів з практики, розв'язування задач. Підсумковий контроль – екзамени, заліки. Підсумкова атестація – атестаційний екзамен.
6 – Програмні компетентності	

Інтегральна компетентність	<p>Здатність особи вирішувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 9. Здатність формувати нові ідеї (креативність) у сільському зеленому туризмі</p>
Спеціальні компетентності (СК)	<p>СК 1. Здатність застосовувати на практиці знання з правового регулювання сфери туризму в Україні.</p> <p>СК 2. Здатність застосовувати знання теорії і практики туристичного бізнесу у професійній діяльності фахівця туристичного супроводу.</p> <p>СК 3. Здатність ідентифікувати туристичний ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану і перспектив розвитку туризму.</p> <p>СК 4. Здатність проводити моніторинг ринку туристичних послуг.</p> <p>СК 5. Здатність створювати туристичний продукт, надавати туристичну послугу (перевезення, тимчасове розміщення, харчування; екскурсійне, курортне, спортивне, розважальне та інше обслуговування).</p> <p>СК 6. Здатність забезпечувати доступність туризму та екскурсійних відвідувань для туристів різних категорій.</p> <p>СК 7. Здатність виконувати вимоги законодавства щодо забезпечення безпеки туристів, збереження їх майна, охорони туристичних ресурсів України і довкілля.</p> <p>СК 8. Здатність документально забезпечувати технологічні процеси туристичної діяльності та проводити їх економічні розрахунки.</p> <p>СК 9. Здатність використовувати у професійній діяльності</p>

	<p>інформаційні технології.</p> <p>СК 10. Здатність застосовувати організаційні й технологічні процеси суб'єкта туристичної сфери.</p> <p>СК 11. Здатність реалізовувати ефективні комунікації та навички взаємодії у професійній діяльності.</p> <p>СК 12. Здатність застосовувати принципи психології у професійній діяльності.</p> <p>СК 13. Здатність працювати в команді й налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних задач</p> <p>СК 14. Здатність розробляти різноманітні програми туристичного обслуговування у сільському зеленому туризмі</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

- РН 1.** Застосовувати нормативно- правові акти у професійній діяльності.
- РН 2.** Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності, охорони довкілля у професійній діяльності.
- РН 3.** Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
- РН 4.** Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності.
- РН 5.** Пояснювати суспільні пріоритети щодо охорони туристичних ресурсів України та збереження довкілля під час виконання професійних обов'язків.
- РН 6.** Аналізувати ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану і перспектив розвитку туризму.
- РН 7.** Інформувати споживачів про умови надання туристичних послуг.
- РН 8.** Застосовувати навички клієнтоорієнтованого сервісу у професійній діяльності.
- РН 9.** Брати участь у підготовці проектів договорів туристичного, екскурсійного, готельного обслуговування.
- РН 10.** Забезпечувати процес комплексного обслуговування клієнтів під час надання туристичної послуги та реалізації туристичного продукту.
- РН 11.** Застосовувати знання з основ психології, що сприяють розвитку загальної культури, для розв'язання професійних задач.
- РН 12.** Застосовувати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.
- РН 13.** Здійснювати пошук, оброблення й аналізування інформації з різних джерел у професійній діяльності.
- РН 14.** Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг у професійній діяльності.
- РН 15.** Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для розв'язання професійних задач.
- РН 16.** Розробляти рекомендації щодо впровадження послуг в діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечують кваліфіковані науково-педагогічні працівники кафедр університету.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Користування мережею Інтернет безлімітне. Для спеціальної професійної підготовки фахівців функціонують спеціалізовані навчальні лабораторії.
Інформаційне та навчально-методичне	– офіційний сайт Уманського НУС: http://www.udau.edu.ua/ua/index.html ;

забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – університетський репозитарій; – корпоративна пошта; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – методичне забезпечення дисциплін; – робочі програми дисциплін; – методичні матеріали для практичних (семінарських), лабораторних занять, самостійної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні матеріали щодо виконання курсових робіт, підсумкової атестації; – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети ректорських контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регламентується Положенням про академічну мобільність студентів Уманського НУС та Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС.
Міжнародна кредитна мобільність	<ol style="list-style-type: none"> 1. Академія імені Якуба з Парадижа в Гожуві Великопольському (Польща) 2. Природничий університет у м. Вроцлаві (Польща) 3. Варшавський університет природничих наук, Республіка Польща, м. Варшава 4. Державна вища школа імені Папи Яна Павла II в м. Біла Підляська, Республіка Польща 5. Господарська академія ім. Д.А. Ценова, Республіка Болгарія
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Набір іноземних студентів відбувається відповідно до правил прийому в Уманському НУС.

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП^{*,**}

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практика, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія та культура України	3,0	екзамен
ОК 2	Основи краєзнавства	4,0	екзамен
ОК 3	Вища та прикладна математика	4,0	екзамен
ОК 4	Основи туристичної діяльності	3,0	екзамен
ОК 5	Психологія	3,0	залік
ОК 6	Основи наукових досліджень	3,0	залік
ОК 7	Іноземна мова	2,0	екзамен
ОК 8	Фізичне виховання	2,0	залік
ОК 9	Ділова українська мова	4,0	екзамен
ОК 10	Екскурсознавство та музеєзнавство	4,0	екзамен
ОК 11	Інформаційні системи та технології	4,0	екзамен
ОК 12	Основи економічних знань	4,0	екзамен
ОК 13	Спеціалізований туризм	4,0	екзамен
ОК 14	Правознавство	3,0	екзамен
ОК 15	Основи рекреації	3,0	екзамен
ОК 16	Технологія і організація туристичного обслуговування	4,0	курсова, екзамен
ОК 17	Сільський (зелений) туризм	5,0	екзамен
ОК 18	Міжнародні стандарти якості в сфері обслуговування	4,0	екзамен
П. 01	Навчальна практика	4,5	залік
П. 02	Виробнича практика	6,0	залік
А. 01	Підсумкова атестація	1,5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		90	
2. Вибіркові компоненти освітньої програми			
Загальний обсяг вибірових компонентів		30	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		120	

*Здобувач вищої освіти здійснює свій вибір відповідно до Положення про вибірові дисципліни в Уманському НУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/Ze2j>

** Вибір здійснюється із Каталогу елективних (вибіркових) дисциплін <https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

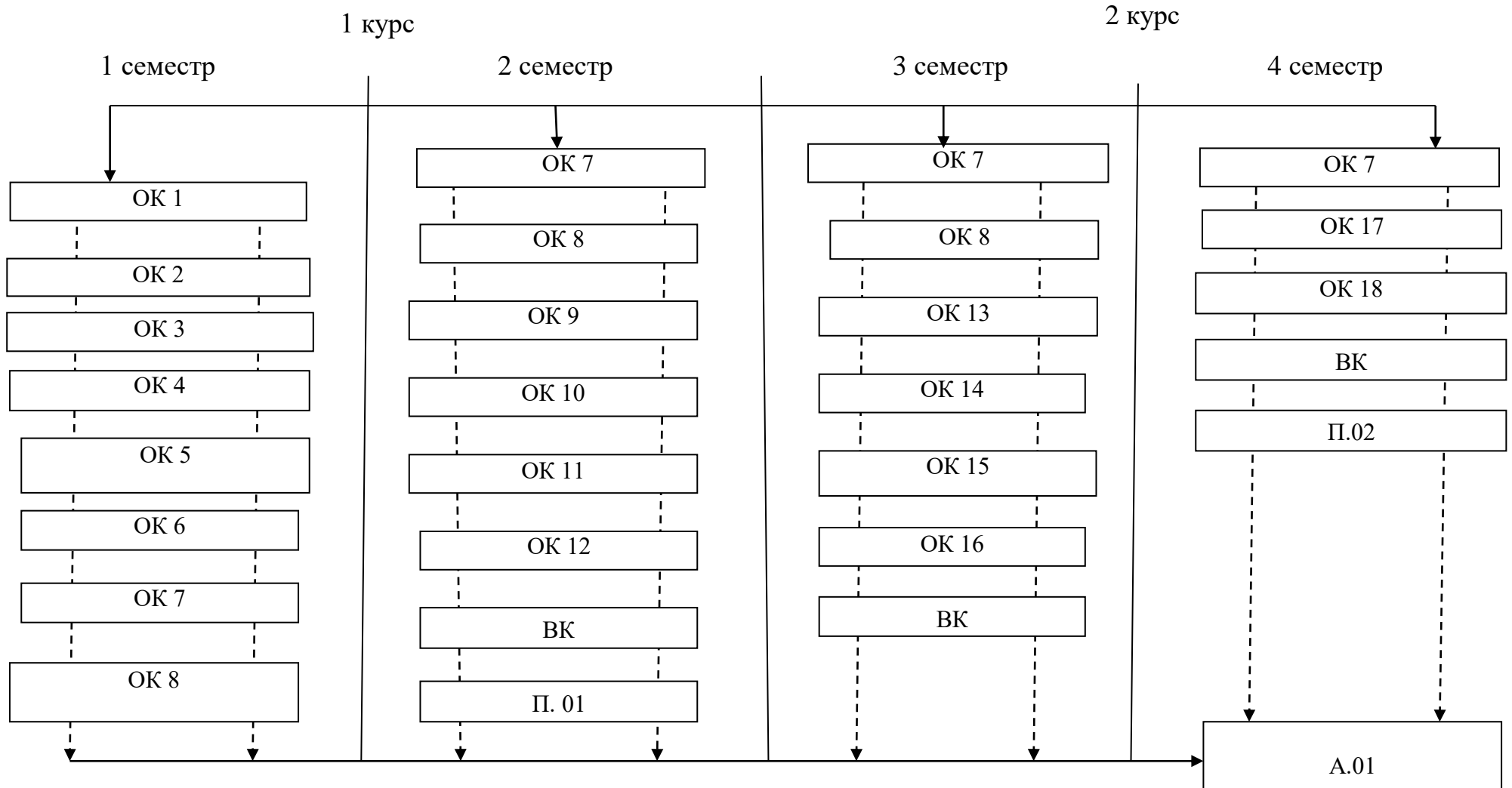
Атестація випускників освітньої програми початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація» здійснюється екзаменаційною комісією у формі атестаційного екзамену зі спеціальності та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня молодшого бакалавра із присвоєнням кваліфікації: молодший бакалавр з туризму.

Атестація здобувачів здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання на освітньому ступені молодший бакалавр з метою комплексної перевірки й оцінки теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників. Екзаменаційна комісія створюється щороку у складі голови та членів комісії. Вона працює у строки, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік, що розробляється на основі навчальних планів, затверджується ректором університету.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів атестації, присудження освітнього ступеня, а також про видачу здобувачам вищої освіти дипломів (дипломів з відзнакою) про закінчення закладу вищої освіти приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів екзаменаційної комісії, які брали участь в її засіданні.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	П. 01	П. 02	А. 01
ЗК1				+			+		+					+				+	+		
ЗК2	+	+	+			+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3				+	+		+	+	+	+			+			+		+	+	+	+
ЗК 4				+	+		+	+	+	+			+			+		+	+	+	+
ЗК 5		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 6	+			+			+		+	+	+			+	+		+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+	+	+		+		+		+	+	+	+		+		+		+	+	+
ЗК 8	+	+		+			+	+	+	+			+		+		+		+	+	+
ЗК 9																	+				
СК1				+				+		+			+	+		+	+	+	+	+	+
СК 2		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
СК 3	+						+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+
СК 4		+		+			+	+	+		+		+	+	+		+	+	+	+	+
СК 5				+				+		+			+	+		+	+	+	+	+	+
СК 6				+				+		+			+	+		+	+	+	+	+	+
СК 7				+				+		+			+	+		+		+	+	+	+
СК 8		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 9		+	+	+		+					+	+							+		
СК 10		+	+			+		+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+
СК 11				+				+		+			+			+		+	+	+	+
СК 12		+			+		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+
СК 13							+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+
СК 14																	+				

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	П. 01	П. 02	А. 01
РН1				+										+				+	+		
РН2														+				+			
РН3							+		+												
РН4								+					+				+		+	+	+
РН5	+														+						+
РН6		+								+					+		+		+	+	+
РН7				+															+		
РН8													+			+			+	+	+
РН9										+						+				+	+
РН10								+		+			+			+		+	+	+	+
РН11					+											+				+	+
РН12					+																
РН13		+	+			+					+	+							+		
РН14							+		+	+							+			+	+
РН15											+										
РН16																	+				

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

А. Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
4. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 24.07.2021) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
6. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 № 1151. URL: <https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKNzMxU1FPbE9pa2M/view?resourcekey=0-dt0MEN-NC8oLl2HmiFNVlw>

Б. Корисні посилання:

7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (E80). URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 № 1648). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/1648.pdf>
9. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ №636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. №1/9-561.
10. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. URL: http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf
11. Проект ЄС TUNING (прикладні результати навчання, компетентностей). URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>